

E se detrei ori in septembra: Mercuria, Vineri si Domine o'a, cindu o oala intreaga, cindu numai diumetate, adeca dupa momentul impregurilor.

Pretul de prenumeratii:

pentru Austria:	8 fl. v. a.
diumente de anu	4 " "
" patraru	2 " "
pentru Romani si strainatate:	
pe anu intregu	16 fl. v. a.
" diumente de anu	8 " "
" patraru	4 " "

Viena 22 febr. 6 mart. 1869.

Pedagogii ni spunu ca este lucru giganticu a dă individualui o buna educatiune. Spre acēst'a se recere sciintia si truda mare, tactu multu si o precautiune agera. Astfelu dara, numai capacitatatile gigante potu indeplini cu desevarsire asemenea lucruri gigantice. Si intr'adeveru, daca n'am ascultă de pedagogi, insasi esperintia cotidiana ne-ar conduce la recunoscerea problemei celei grele a educatiunei, caci vedem ca se gasescu numai putiene educatiuni desevarsite, si anca si mai putieni pedagogi buni.

Daca educatiunea individului este impreunata cu atata greutate, cum este ore de grea educatiunea unei natiuni? Este tocma cu nepotintia? Ba nu, caci natiunea anca are lipsa de educatiune, era Ddieu a despusu priu natura ca individualii si natiunile in lipsele loru se nu fie silite neci odata a eschiamá: ajutoriu e cu nepotintia!

Cu alte cuvinte, este o lege a progresului naturalu, ca delocu ce se sente lips'a de pedagogi pentru o natiune, pedagogii se se nasca. De la societate (statu) nu se cere alta, de catu ca acelui mersu naturalu se nu-lu impedece prin despusestiuni artificiose, despusestiuni contrarie mamei nature carea ingrigesce cu iubire de fintiele sale.

Premiseram acestea, caci tocma vedem intr'o tiéra inmormentarea unui mare pedagogu, era in alt'a vedem o dovēda despre o educatiune perfecta. Pedagogulu inmormentatu este Lamartine in Francia. Dovēda despre educatiunea perfecta o dede Americ'a.

Lamartine si-a inceputu activitatea literaria pre atunci, cindu Francia se saturase de gloria militara; ma anca mai multu, i se urise de multele batalii, caci ajunsese la convingerea ca unu Napoleone I este prè multu pentru dens'a, de orace aratului nu-i mai remasesera de catu copii, mosinegi si femei. Si ore carei tieri n'ar fi fostu unu Napoleone I prè multu? neci-un'a nu l'ar fi potutu suporta! Singura Francia suporta pre unulu, dar pre duoi neci ea nu i-ar fi potutu fora a se ruina.

Anca atunci, poporul Franciei ajunsese dejā la unu gradu inaltu de educatiune politica. Lamartine i-o mai perfectiună, arendandu prin opulu seu „Girondistii“, catu e de pericolosa ne-moderatiunea si isband'a de partita; cum atunci candu cadiura girondistii, s'a datu

lovitur'a cea mai amara libertatei. In prosa si prin poesi, elu formă spiretulu franceseu. Resultatulu ustanelor lui, lu vedem in revolutiunea de la 1848, cindu Lamartine stete in fruntea destinelor Franciei patru luni de dile. Lasam istoriei se-i faca biografi'a, aci ne marginim a inseamna ca, daca mōrtea lui n'a produs in lume sensatiune de totu mare, cau'a nu e că sistem'a lui politica a cadiutu, ci ca densulu de lungu timpu nu mai traiā dejā pentru Francia, caci lu paresisera poterile intelectuale si fisice. In Americ'a, ginerariul Grant noulu presiedinte alu statelor unite, intră joi la médiadi in funtiune, dupa ce antecesorulu seu presiedintele Johnson se retrase in ordine buna. Cei ce au petrecutu cu atentiune opusetiunea, ce fostrulu presiedinte o desvoltă de duoi ani in cōci, fatia cu tōte actele corporilor legiuitorie, vor si venitu la presupunerea ca acestu presiedinte opositiunalu ca Nég'a din povestea romanescă, nu va cede neci presiedint'a fora de resistintia. Se pote ca densulu va fi avutu planuri de aceste peccatoze, inse trebuira se se nemicésca in fatia educatiunei politice a poporului americanu din statele unite, o educatiune carea nu sufere intrigele privatilor pe cont'a prosperitatei statului. Acu, ca de incheiare, se venimu la noi si se ne intrebāmu carea este educatiunea politica a natiunei nostra romane?

In Romani'a, in locu d'a procede natiunea pe calea missiunei sale, se cam impedece in frecarile partitelor. Dar ast'a se nu ne supere caci se va face curundu lumina, fiindu ca acolo sunt pedagogi politici prè buni; unii sunt pedagogi de buna voi'a loru si modesti de nu pretindu titlulu, se multiamescu d'a poté areta calea cea buna, era altii s'au facutu pedagogi natiunei fora voi'a loru, comitindu fapte prin cari invétia natiunea ca n'are se tien la partit'a loru.

Romanii din cōci de Carpati si-au primitu educatiunea loru in scăla unoru suferintie proprie si seculari, deci nu e mirare daca acēst'a educatiune e unu picu mai desevarsita. Acestu naltu gradu de educatiune ni-lu dovedi adunanti'a de la Temisiór'a, in carea romanii din Ungaria si Banatu adoptara o singura programa politica, si o adoptara in unanimitate. Nu ne induoimu ca adunanti'a ce romanii Transilvaniei vor tiené-o mane la Mercurea, va dă asemenea doveda de educatiune politica.

Daca ici colé se ivesce si cate unu

retacitu din o natiune de preste trei milioane, — nu e de miratu. Priviti bradii din muntii nostri, au crescutu in libertate deplina si in loculu ce li-a placutu mai multu, si totusi nu se pote ca necunulul de ei se nu aiba veri unu atomu de escrescintia. Deci se nu ne superāmu pentru cei putieni retaciti, ci mai bine se ni dāmu trud'a a-i aduce anca si pre aceszia pe cale natiunala. Atunci, lumea va vedé la romani, ce n'a mai vediutu de candu traesce, va vedé ca unu popor intregu se misca casă unu singuru omu in causele natiunei. Dicemu ca in causele natiunei, de orace noa natiunea ni este patria; numai libertatea si prosperarea natiunei este libertatea si prosperarea patriei.

Atunci va deveni realitate, ceea ce neuitatulu nostru poctu o espresa numai o intrebare, ca o dorintia, adeca:

De ce nu potu eu ore se'mparta la micu si mare
O anima ce-mi bate d'a patriei amore?!

Afaceri natiunale besericesci.

In caus'a statutului organicu alu besericei romane or. Actele congresului natiunalu din Sibiu, impreuna cu statutulu organicu precum se intielege, s'au publicat de multu. Parintele Metropolit u avutu bunetatea a ingrijit de tiparirea si publicarea loru, ceea ce facutu ramu cunoscutu cetitorilor la timpul seu. Sunt inse acum cincu luni de dile, si totu nu scim ca ce are guvernulu de cugetu in privint'a intariri a celui statutu? Din asta cauza ni-am permite o rogare catra ven. consistoriu metropolitanu se bine-voiesca a dă publicitatei acele informatiuni ce dōra densulu le va fi avendu.

Ceea ce ne face a ne interesă si de intarirea din partea guvernului, este ca din cōci de Délulu-Mare s'au nascutu profeti falsi cari propagă prin lume si prin tiéra acea invetiatura eretica, cumca resolutiunea congresului d'a se introduce de delocu statutulu organicu, nu este si nu pote fi o resolutiune valida, si ca statutulu se pote introduce numai dupa ce va fi intarit si din partea guvernului.

Prin acēst'a invetiatura eretica se tinde scirbarea autonomiei bisericei romane. Dar ce este si mai tristu, propagatorii acēlei doctrine false nu sunt străini, ci tocma ffi ai bisericei si natiunei nostra, si in parte sunt tocma membri de a consistorielor diecesane.

Mai vine in consideratiune si cer-custantia ca amenarea introducerii sta-

Prenumeratii se facuta toti dd. corespondinti a-i nostri, si d'adreptulu la Redactiune Josefstadt, Langeasse Nr. 43, unde sunta a se adresă si corespondintele, ce privesc redactiunea, administratiuneasă speditur'a; cate vor fi nefrancate, nu se vor primi, era cele anonime nu se vor publica.

Pentru anuntii si alte comunicatiuni de interesu privatul — se respunde cate 7 cr. de linie repetitile se facu cu pretiu scadiutu. Pretiul timbrului cate 30 cr. pent. una data, se antecipa.

ALBINA.

FOISIÓRA.

Estrau din cuventarea parintelui A. Plesea la conferint'a pastorală din Campulung (Bucovina) in privint'a imbunatatiilor starei poporului.

Cu bucuria debue se salutāmu ordinatiunea consistoriului, prin carea ni-a datu oca-siune se ne adunāmu spre a ne consultă, de-spre binele si fericirea religioasa, morala na-tionala si materiala a poporului incredintiatu pastorintiei nostra.

Privindu la pusetiunea tierisiorrei nostra, vedem ca are in sinulu ei insemnate poteri religiose, morale si intelectuale pre campulu poeticu, filosoficu, speculativu, pre langa aceea si mari puteri fisice si averi materiale, cari din vitregitatea tempurilor trecute zacu asunse si eu totulu paralizate, ba intrebuintate

chiar contra scopului loru divinu; eleminte straine pe tota diu'a se stracora la noi si ne-interruptu ne amenintie a ne absorbi; pre de alta parte doi inemici de mōrte, rodu neinterruptu la baierale existintie poporului nostru, adeca lenea si nesciint'a; pre langa acestea se mai adauge si bet'a, carea a inceputu a lu dimensiuni triste.

In tota dilele de tergu, duminecile si ser-batorile, ocasiunile cumetrielor, nuntilor si inmormentarilor, la unii si alte dile de lucru, ne punu in uimire si cauta se privim cu adanca gele la ameti'l'a poporului, cum si spravesce poterile fisice, materiali si intelectuali, cum maltratédia s. biserica, seracesce famili'a si natiunea, si prin acēst'a totu mai lamurit u se ivesce si unu felu de indiferentism religios si materialu, precum si chiar de onore; si daca privim ca totu felu de speculant strani totu mai tare se incuba in comunele acestui tienutu limpede romanescu, si in urma daca privim chiamarea nostra misiune, trebue dicu se-lu ajutoram si manuducemu, ca se ne scapam pre noi si

si pusetiunea nostra se sporim cu ei, apoi cu buna séma tota acestea enumarate lipse si scaderi ale poporului, debue se ne puna pre noi pre cugete pentru viitorul lui, caci e re-masu in cultura, nu din vin'a sa, caci elu a solvitu birulu, a datu recruti, si a portatu tota greutatile statului, pote mai acuratutu de catu alte popóra deplinu favorite in privint'a invetiamentului; trebue dicu se ne puna pre cugete pentru adeverat'a lui fericire, se ne faca a meditá, cum vom tiné concurintia cu atate imprejurari nefavoritóre poporului nostru si cu atate eleminte straine.

Deci vediendu noi ca barometrulu educatiunei poporului nostru nu aréta timpu frumosu, si ca desolutiunea sociala capeta pre de ce merge aripe totu mai mari, si ca poterea fisica si morala totu scade, era cea materiala devine in mani straine, debue noi preotii si luminatorii poporului, cari suntem de densulu numiti „parinti“, si cari am primitu chiamarea si detorint'a si ni cunoscemul nalt'a nostra misiune, trebue dicu se-lu ajutoram si manuducemu, ca se ne scapam pre noi si

tutul organicu dà ansa la latirea unei faime carea nu ni pote face onore si desclinitu nu episcopiloru nostri, pe cari am dorit se-i avem pururea onorati si stimati. Eca ce ni se scrie despre acēsta faima:

,A disu „Albin'a“ ca ajunge sul'a la cōste, din cauza ca de acum'a avem se luptānu nu numai contra deákistiloru mireni ci si contra unoru prelati ai nostri cari asisdere au trecutu in tabere deákiste. In adeveru fusera maimulte corespondintie din cari invederă, ca daca cumva acei prelati nu s'au molipsit anca, celu putieni erau in ispit'a d'a se molipsi. Lumea se intréba ca ce resistintia vor fi desvoltat in fat'a ispitei? si nu-si promite multu bine. De li se vor fi imbiati demnitati si decoratiuni, dāmu cu socotela ca nu vor fi primitu, pentru cuventulu ca — precum s'a disu — asemenea lucruri daca se oferesc din partea deákistiloru, nu sunt in stare a face cuiva onore desclinita in ochii romaniilor. Ce li se va fi imbiat dura? nu cumva amenarea intaririi statutului organicu?!

,La asta trista intrebare veniramu din cauza ca guvernulu va fi observat catu de tare suspinat Aradulu si Caransebesiulu candu Albin'a pretinse ca statutulu organicu se se introduca nemedilicu, precum a otarit congresulu. Nu cumva deákistii li vor fi disu prelati nostri: daca statutulu este pentru voi o cauza de suspinat, atunci tieneti cu noi si dreptu remuneratiune noi vi vom medilocí nadusirea causei suspinelor vostre!

,Fie ori cum, vedem ca de o parte nu s'a stracoratu in publicu neci o scire despre resistintia prelatiloru nostri la ispitele deákistiloru, era de alta parte vedem amenarea intarirei statutului.

,In asta situatiune nu ni remane de catu a ne adresă pretilor cu rogrera ca se iee a mana statutulu; se-lu ceteasca si se-lu recetesca, pentru a se convinge ca numai acesta pote se fie bas'a fericirei venitórie materiali si intelectuali a clerului si a bisericei. Cu acēsta convingere la inima, cu ocaziunea alegerilor dietali se lucre ca alegatorii se si dee voturile in contr'a partitei domnitorie deákiste, carea amena intarirea a celui statutu alu nostru."

Cumca statutulu organicu nu se observa anca, neci chiar la inlocuirile nove prin parochii, — despre acēst'a avem dovedi destule. Dintre tote, un'a este ma-

pre densulu de despretiulu strainismului, ca si acum'a e vorba de viét'a lui. Numai prin conlucrarea nostra se pote poporul desceptă, si noi numai asiā ne facem vrednici de cuvintele mantuitorului; asiā se luminedie lumina vostra nantea ómeniloru, ca lucrurile vostre cele bune, se glorifice pre tatalu vostru celu din ceriuri."

Dreptu-aceea lupta nostra pe campulu spiritualu debue se fie in mai multe direc-tiuni.

O privire rapede preste cele dise, ni impune problem'a: cum debue se ne portāmu noi preotii ca celu putinu de acum'a, se crescemu din popor o tinerime cultivata prin carea apoi se potem pune stavila reului ce se latiesce; si cum se-lu oprim, si paralizam acar in catva la locutorii mai in versta?

Vócea timpului ni striga neincetatu, ca cu poteri unite se ne ingrijim de scole bune in tota ramurile vietiei, caci foră scola este si remane omulu celu avutu sermanu, era celu seracu indoit u foră de ajutoriu, necon-tinutu o unelta datu foră vóia si vin'a sa in-

caracteristica, de aceea vremu se-i facem cu acel istorior'a:

Parochia S. din comitatul Cianului este vacanta. Competitor la asta parochia sunt doi insi, unul barbat de litere, inzestrat si cu scientifice necesarie teologice, era cel'a laltu e unu competitor de calitati cotidiane. Parochia cere pe barbatul de litere, era consistoriul vre pe celu cotidianu. Causa se tragana necontentu. Trimitiendu-ni-se o descriere a acestei cause, nu voiram s'odam publicitatei, ci facuramu casf cum n'am sci nemica de dens'a, pentru cuventul d'a nu turburá planurile consistoriului, ca se-i potem observa mai bine intenziunile si modulu de procedere. Deci ne puseramu la paza, si avisaramu pe corespondente nostru din S. intre respunsurile foii ca se priveghieze daca caus'a parochiei va luá mersulu prescris de statutu.

Dar ce se vedi? Cate parochii se incep cu liter'a S., mai ca atate respunsuri primiram, credindu a buna sema fie-carea ca ne-am adresatu catra dens'a. O spaima ne-a cuprinsu vidiendu atate cause pendinti, si ne intrebaramu ca ore Dómine unde ne va duce asta stare de lucruri! Intru impartialitatea nostra nu sciamu daca e se condemnàmu pe consistoriele cari au lasatu in restantia atate cause, ori se le compatimiu pentru ocupatiunile cele multe cari, dàmu cu socotela, vor fi pestrecutu din candu in candu poterile desponibile ale consistorielor.

Numai organismulu statutului vapote face ordine, findu ca acesta nu increditinea activitateli consistoriali tote menuntiuri, nu-i impune sarcini ne-suportabile.

Diseramu ca mai tote acele sunt cause pendinti, prin urmare n'avemu anca a ne ocupá de ele. Dar un'a este fapta complinita, si s'a complinita contra statutului, deci de acésta cauta se ne ocupàmu, este caus'a parochiei S., din comitatul Temisiului. Eca ce nise serie, intre altele, despre acésta:

Parochia vacanta s'a datu fostului capelanu alu ei, contra statului organicu, ma comun'a neci avuse veri o scire pana ce se pomeni ca capelanul este dejá parocu. S. Sa a fostu ierotonit pentru alta comuna, carea de locu atunci sci'u se scape de densulu, si de aceea n'lau asiediatu intre noi. Dàmu cu socotela ca consistoriul cunoscere bine tota starea lucrurilor de la noi, de aceea nu i-au cerutu capelanului neci macar atestatu de la comuna, prevediendu ca unu asemene atestatu n'ar poté fi in favorea S. Sale. In adeveru noi aveamu cu totulu alte cugete in privint'a parochiei vacante, adeca voiamu s'o imbiàmu cutarui preotu calificat si bine-meritatu, pentru ca acésta imbiare se fie dreptu indemnu altor preoti d'a se calificá si d'a-si castigá merite. Daca la ocuparea parochierloru nu va fi privire la merite, se descuragíea tota preotima nostra, se stirpesce din ea veri ce simbure deo emulatiu-

ne nobila. Dar casulu acesta uniculu ar mai fi tréca-duca-se, si ne-am sci mangaiá daca ne-am convinge ca consistoriul are privire celu putienu la reducerea parochielor, pentru ca se se pôta imbuná starea materiala a preotilor. Inse neci acésta mangaiare! cate in o comuna, cesi-ceva mai marisióra, avemu cate unu colegiu intregu de preoti, pentru a nu se poté sustiené neci unulu dupa cuviintia si dupa cum recere sant'a lui missiune natiunala-besericésca. De aci, fie-care crede ca daca nu poté traí, apoi colegulu i-e de vina. Asì se intempla ca unde sunt mai multi preoti intr'o parochia, numai rare, forte rare ori vietuescu in armonia. Era certele si frecările preotilor, defelu n'au veri o influintia buna a supr'a credinciosilor.

Se trecemu la altu obiectu, este

Circulariulu metropolitului Vancia in caus'a alegerilor. Cetitorii nostri sciudé ca a fostu numai o scornitura unguresca cumca Parintele Vancia metropolitul de la Blasiu ar fi emis unu circulariu prin care ar fi indemnata pe preotii romani a se retiené de la agitatiunile electorale. Preotii archidiocesei spunu insisi ca n'au cunoscinta despre existint'a unui asemene circulariu.

Cercustant'a inse ca parintele metropolit n'a datu insusi de a dreptulu o demintire scornitureloru unguresci, insufla temeri si ingrigiri mai multoru barbati natiunali. Dintre acestia ni trimite unulu unu frumosu articlu, intitulat "O pagina pentru istoria," in carele cu tota elocint'a se demustra missiunea natiunala a bisericiei, si se facu mustarari aspre Parintelui nostru Metropolit de la Blasiu.

Credemu ca dupa ce existint'a circulariului nu e constatata, nu mai poté fi necesitate de publicarea articlului acelui, nu mai vertosu pentru mustarile ce le contine. Dar ideia fundamentala trase a supra-si tota atentiunea nostra, si credemu ca merita s'o luàmu in desbatere. Se dice adeca in acelu articlu:

"Beseric'a unita este eschisivu natiunala, caici romanulu numai asì se roga lui Ddieu daca in rogatiune e cuprinisa si natiunea. Asì am invetiatu noi in trecutu de la Aronu, Cleinu, Vulcanu, Siulutiu, si la acésta tienemu si pentru venitoriu. Daca s'ar gasi o secta, carea s'o traga acum'a pre alta còrda, fie secură ca pre noi nu ne va poté elatiná, n'ne va poté face se rumpemu cu trecutulu nostru. Se nu créda seet'a ca intre asemene imprejurari va aduce in perplesitate pe romanulu expertu si bogatu in dumnedie, elu si cu natiunea, si intru acésta si-inchipuesce si pre Ddieu."

Provocarea la dumnedie ni amintesce religiunea strabuniloru nostri. Si daca betranulu autoru alu acelui articlu, in zelulu seu natiunale a crediutu ca trebue se amenintie pe clerulu de acum'a cu restituirea vechiei religiuni, apoi smintesce scopulu. In adeveru ca restituirea n'ar fi cu nepotintia de totu, atat in privirea spiritului ce domnesce

la poporulu romanu catu si in privirea legilor din validitate cari prochiam toleranti'a. Dar de fric'a schimbareii religiunei, prelatii nostri nu s'ar face mai natiunali. Ba poté ca medilocitu toc'm'a ar indemná la schimbarea religiunei pre aceia, de cari nu li place, si de aceea ar voj se scape de ei.

Pentru assertiunea acésta avemu unu exemplu din dile trecute. In adeveru romanii acum'a nu se impartu in crestini si pagani, ci apartienu la doué confesiuni, amendoue crestine, avendu fie-care confesiune prelatii ce grigesce de turm'a loru. Despre unulu din acesti prelati mergea fam'a (sciti ce e fam'a? unde nu e focu, de acolo nu esie fumu) ca odata, fiindu intr'o rea despusetiune, a eschiamat: „De-ar dà Ddieu se tréca intelighent'a ast'a la unatfa ca se scapu de ea!“ — Ce ar fi daca Blasiu, venindu intr'o asemene despusetiune, ar eschiamá: „De-ar dà Ddieu se tréca intelighent'a ast'a la neunatfa ca se scapu de ea!“ — Si candu de cutare individu li se va fi uritu prelatiloru de amendoue partile, atunci dora amendoue partile ar dà lauda lui Ddieu ca acel individu a trecutu cu totulu la alta religiune d.e. la cea stravechia cu ddieii.

Si ce s'ar fi ajunsu prin schimbarea religiunei? s'ar fi facutu prelatii mai natiunalisti? nu, ci numai ar fi secatu de nisice barbati cari neincetatu ii impingeau spre fapte natiunale. Scapandu de acestia, prelatii nostri s'ar poté dedá si mai multu la comoditate, ar indeplini mai putiene fapte natiunali.

Deci se nu se mai pomenesc de schimbari de religiuni, cu atat'a mai vertosu se nu se faca siéga amenintandu eu restituirea religiunei stravechie, caici desi romanulu n'a uitato anca pre sant'a Vinere, dar astazi nu si-o mai scie intipu de catu cu postu, cu tatalu nostru, cu cruci si cu metansi. Va se dica, crestinismulu a trecutu in sangele nostru, suntemu si vremu se remanemu crestini. Principiele nostre politice, natiunali si sociali, gasesc radiemulu celu mai poternicu numai in crestinismu.

Intilegint'a romana de amendoue confesiunile se-si dee man'a spre rivalisarea nobila d'a restituui bisericiei romane deplin'a autonomia si constitutiunisimulu ei sinodalu. Acésta tendintia i va naltiá védia in fati'a poporului, la carele schimbarile de confesiuni produc nu mai frecari intre fratii de unu sange si de o causa natiunala.

Daca obsérva intilegint'a ca prelatii se opunu acestei tendintie, se persevereze dar nu se abandoneze cauza besericésca si beseric'a, carea e causa natiunala, este natiunea, — ci mai bine se cugete ca in urm'a urmeloru biseric'a este a nostra a tuturor'a, nu numai a prelatiloru.

Dar se ne intorcemu la circulariulu, prin care se dicea ca parintele Metropolit Vancia ar fi oprit upe preotii de la agitatiuni electorale. Este bine se ne pronunciamu in asta privintia, pen-

tru ca se prevenim upe prelatii cari dora ar ave de cugetu se emita asemene circularie.

Daca drepturile politice esistu si pentru preoti, atunci metropolitul nu poté se-i oprésca de la nisice drepturi ce nu li-a datu elu. — Daca drepturile politice nu esistu pentru preoti, atunci nu esistu neci pentru metropolitul, si prin urmare metropolitul nu poté se li vorbeșca prin cerculariu despre nisice lucruri cari pentru densii nu este iertat se esista.

Dar legaliune recunoscere pretilor drepturi politice, era desclinitu pretilii nostri vor si sci se le sustiena pururea nepetate si neinfluintate. Numai unu indemnui ii poté influintia la alegeri, si acesta este indemnui natiunala. Densii sci'u prè bine ca beseric'a nostra este natiunala (parintele Siaguna li-a dovedit acésta in opulu seu cu carónele a mana) este un'a cu natiunea. Unde e interesul natiuniei, acolo e si alu besericiei. Cela ce votéza contra candidatului natiunala, acel'a pecutesce si contra natiuniei si contra bisericiei romane. Si de aceea dicem ca daca s'ar gasi veri unu preetu seu prelatu romanu deákistu, acelua i-o potem spune verde curat upe e vinovat si in fati'a natiuniei si in fati'a bisericiei.

Langa Temisiu, in 2 martiu n.

(a) Se supera mam'a „Gazeta“ din Brasovu pentru espektoratimile nostre contra intilegintiloru si conduceriloru, laci si incapabili, unii chiar perfidi ai natiuniei nostre din Ardealu. Dice ca acésta espektoratul „merita a si respinsa prin fapte, era nu numai prin cuvinte“. Provoca apoi la — Pronunciamentu.

Respingerea prin fapte — o dorinu din totu susținutu si o vom binevenit; se dec Ddieu ca ea din partea celor atacati se se manifeste catu mai curondu. Cei neatacati — n'au dreptu a se superá.

Eu n'am scrisu nemic'a nou, nici ce se pusera a critica in conferint'a din Temisiu pre „lasii, ma chiar perfidi intileginti ai nostri din Ardealu“, nu fecera acésta ei cei d'antei; insasi mam'a „Gazeta“ nu o data si-a spusu sentint'a condamnatória asupra multoru fi de frunte ai natiuniei romane din Ardealu; decatul ca dens'a, stimat'a nostra mama, ca mai tote mamele, asì se vede nu poté suferi, se mai critice si condemne si altii, macar numai in generale si ne-anumindu-i, pre nemernicii de fi ai ei; dar dens'a in patim'a ci de mama, a uitatu ca fiii ei sunt „fratii nostri“, si ca pe catelui loru inriuresc cumplit upe supr'a sörtei nostre!

Daca am fi noi ómenii imputatiuniloru si „cuibulu patimelor“, cum place a crede mamei din Brasovu, de trei, ba de trei ori trei ani — cate am fi avutu a-i imputa si ei si dragalasiloru de favoriti ai ei, si apoi in fine i-am mai spune si aceea, ca — cum? si ce? era se fia adesu citatulu pronunciamentu din din Blasiu dupa ide'a originale — a celor din coci fi ai ei, si ce s'aalesu din clu dupa price-

manile speculantiloru, necapace de a-si poté ajutu. Referintele timpului presinti pretindu imperiosu, ca se ne cultivam pentru vieti'a practica de acum'a era acésta este in miscare neintrerupta, caici in tote dilele se ivescu inventiuni pe terenul industrial, economici si tecniciei, deci cauta se ni inordam poterile dupa debuitiele moderne. Economulu mai multu de catu toti industrialii are de a face cu tote elemintele naturei: cu lumin'a, caldur'a, aerulu, ap'a si pamentulu, si tote acestea stau in cea mai strinsa legatura cu densulu, dorendu-le cate o data, era alta data fiindu-i de prisosu. Deci trebue se invetea a cunoscere a-este eleminte.

De aceea fie-carui economu i-este neaperatu de trebuintia scol'a, si pentru aceea, spre a ajunge scopulu ce-lu dorim, debue se lucràmu cu totii din tote poterile, ca inventiamentulu in comune se fie ablegatoriu pentru toti pruncii, fie departati si aproape de scola, celu putinu pentru 5 ani, ca apoi se se pôta alege cei cu daruri eminente spre studiare mai departe, era ecia

lanti se se aplică la ce se vedu a fi mai apti, si ce este mai debuinciosu pentru vieti'a sociale.

Dupa ce am arcatu cum se se creșca pruncii la poporu, se vedemu cum debue se ne portam cu cei in versta spre-a le schimbá pre nesimtite direptiunea loru gresita?

Multe reale ne lovescu de multe tempuri si multe parti, caici strainismulu ce s'a totu stracoratu pe la noi, incetu cu incetisiorulu ni-a a dormit poporulu se nu simtia, nadusindu-i poterile fisice si spirituale prin feliurite beaturi, precum rachiul, liqueur, medu, vinu, ciai, chiar si din strohu preparatu, rachiul si vinu fertu indulcitu cu salitra si totu feliulu de buruene aspre, si altele asemenea medilice seducatore, cate numai inventa mintea speculativa ca se-lu pôta lipsi pe poporu de starea sa materiala si morală, se-lu stigmatizedic de o faptura ticalosa si apoi mai sistematice si mai cu rusine se-lu pôta intrebuinta spre a-jungerea tuturor scopurilor si intereselor degradatorie. Si aceste tote se intempla cu poporulu nostru acum'a in fati'a nostra

in secolul alu XIX, care asì isoléza de la cultura toc'm'a in timpulu acesta care pôrta semnatur'a spiritului de asociatiunie in tote ramurile vietiei sociale. E timpu seriosu si greu pentru unu poporu remasu inderetur si silitu a vedea cum naintea altel'e cu telegrafe si drumurile de feru. Noi insce ca apostolii lui Cristos, trebue se aperam poporulu si se-lu sustinem cu dupa potintia in curat'a sa naturala, pasindu coresponditoru chiamarii nostre cu barbatia si inteleptiune contra tuturor reteleloru ce le vedem.

Pe tote campurile de activitate se insotiescu ómenii de acel'a-si cugetu si de aceea-si specialitate, ca cu poteri unite se-si relupte resultatele potincoise si dorite.

Lucruri mari se potu incepe de indivizi, dara de comunu se potu deplini numai de societati, de insotiri. Acesta este unu adeveru intarit de esperinti de tote dilele. Natiunile cari nu s'a desvoltatu acestu spiritu de insotire, n'au capacitate a produce lucruri mari.

Deci este afara de indoiala, ca intre ide-

ile salutarie cari misca, confirma si consolidézia in secolu nostru vieti'a sociala sunt ideile societatilor publice, unde tote obiectele respective se desbatu cu lumini multe, cu lumini tuturor participatorilor. Totu feliulu de scopuri: economice, industriale, comerciale, de arte si scientie, filantropice, religiose, morale, se realizedia mai cu securitate, de le intreprindu asociatiunile. Spre intarirea acestui adeveru, istoria arc destule dovedi. Desele adunari sinodale bisericesci in timpurile prime ale crestinismului devenisera turnuri poternice de aperare contra paganismului, mai apoi devenisera scutulu autonomici bisericesci; si ce insotint au adunarele politice in Europa intrégă, vedem ca numai prin influintia acestora se adună in Anglia sume grandiose de avutsi, prin acestea se respandira scientifice si libertatile din Francia in lumea larga, prin ele statele Nordamericane se naltiara la unu gradu la care noi nici potem visă — dupa constelatiunea nostra de astazi.

Deci dorindu a indegetá unu medilocu practicu pentru naintarea poporului nostru,

perea și energiile fililor ei celor din colo! Dar feresce-ne Domne de patima și de impunătui acum într'aste impregiurari grele!

Mai vorbesce bună năstra mama de „consilie“. Din parte-ne acestea de noi ani nu au lipsit neci o data, și — pre catu ni aducem a minte, de cate ori le-au primitu frati ardeleni, s'a sentit inaintare in cauza; inse — dorere, de unu timpu in coci, domnii frati ai nostri, din cause cari nu ni este ierat nu a constată, nu bucurosu asculta consilie de la romanii din Banatu si din Ungaria. La timpul seu vom dovedi acăstă.

Deci — rogu pre mamă „Gazeta“ se fiu buna si iertătoria!

Din **Lugosiu**. Diu'a de 28 febr. 1869

o potemu registră intre cele mai festive ce am avutu candva in orasului nostru. Ans'a la asta festivitate ni-o facu primirea candidatului nostru, a lui Dr. Alessandru Mocioni fostu deputatu dietalu la diet'a prossima trecuta din Pesta.

Iustrulu barbatu, primindu candidatură de ablegatu in cerculu Lugosului, nu intardia, la provocarea facuta catra densulu, de a veni in medilocalu nostru, si a-si desfasiură credeulu seu politie intr'unu modu ce puse la uimire pre toti (romani si neromani) cati l'ascultara, sfarsindu vorbere intr'acolo că este pentru conclusele conferintei din Temisióra, la carea insusi a conlucratu. Acăsta dechiaratiune fu prima, din partea romanilor ascultatori cari erau mare parte alegatori din Lugosiu si din cercu, cu aplause frenetice. — Dar se lasămu subiectivitatea, si se descriem objectivitatea primirei:

Dominica in diu'a primirei, la 1 ora dupa mediasi, se puse in miscare sirulu de trașure serbatoresci a Lugosienilor pre cari eacute se afă inteligiști, si fruntasii negotiatori din Lugosiu si de prin pregiuru, insociti de zelosii preoți romani si cu flamură tricolora naționala romana in frunte cu inscriptiunea: „Astfelu e romanulu si romanu sum eu“ etc. etc. pasiā spre Costeiu mare — Silha care sate se afă la marginea cercului de alegere unde toemai in momintele propuse (la 2 ore d. m.) sosì si doritulu candidatu.

Multimea poporului tieranu acă adunat, multimea trasurilor si a calaretilor acă intruniti, imbiau intr'adeveru o privire imposanta, si naliatioria pentru inim'a romana. Cericu anca parea a fi de aceea-si credintia politica cu noi, căci dreptu dovedea de consentire nă deduse unu orisone serinu si unu sōrē frumosu lucitoriu.

In satulu Silha bravulu preotu alu Lugosului, Michaiu Poerianu, lu salută in numele multimei cu una cuventare potrivita si petrundiatória, facendu-i cunoscetu, că alegatorii romani ai cercului candidandu-lu de ablegatulu lor, l'ascépta cu bratia deschise ca se-lu auda desfasiurandu-si program'a.

La ce doritulu candidatu cu o innasenta si rara linisire si-esprese multiamia pentru primirea cordiala, incredintiandu-ne că a urmatu cu bucuria provocarii alegatorilor, si cu bucuria se duce la Lugosiu, pentru a-si desfasiură program'a. — In cuventarea lui, tienută acă catra multimea adunata, merita deschilinitu

atentiu, acea apostrofare: că densulu pasind pre terenul politico-naționalu, este adaptat de principiile ilustrului, si pentru noi anca neuitatului seu unchiu Andrei; la ce multimea anca prorupse in se *trăiesca* entuziasme pentru fostulu loru ablegatu Andrei Mocioni.

In satulu Silha bravulu invetitoriu comunala Constantin Toma, cu tenerimea scolară, enca intonă cate-va strofe din „Deschepă-te romane“, éra fiia invetitorului binevenită pre candidatulu cu una cuventare fără potrivita.

Finindu-se si acăsta festivitate, condu-tulu plecă spre Lugosiu, unde ajunse la 3 ore, fiindu candidatulu insocitu in caret'a sa propria de nestorele nostru naționalu ilustrulu domnul Iova Popovits din Lugosiu; — la carele apoi si descalecă la cortelu. — Daca diseram mai sus cumca intimpinarea candidatului nostru a fostu mare si numerosa in comunele Costeiu si Silha, dar nenumeratul mare fu in Lugosiu, unde de la barier'a orasului pana la locul de descalcare, stetea omu langa omu; dar multimea o infrumusetau deschisită damele romane ale Lugosului, si de prin pregiuru.

Locul primirei candidatului era menit in sal'a berariei, unde pre galeria se si asiediasera damele spre a poté si densele audii pre cuventatorulu desfasiurandu-si program'a, dar departe ca acea sala se pote cuprinde multimea adunata, si asiā se facu inviorea comuna intr'acolo, ca pre candidatulu nostru se-lu poftim a veni in curtea bisericiei in medilocalu nostru, spre care scopu se emise una deputatiune constatatōre din domnii Dimitriu Popovits, Constantin Udria s. a. ca se-lu poftesca a veni in medilocalu adunarii, pre carea si curtea bisericiei d'abie o mai cuprindea.

La 4 ore precisu, se infatisă candidatulu in adunarea, carea o potemu dice de 3—4000 de omeni, unde intimpinandu-lu d. advokat Teodoru Bordasiu, cu una cuventare potrivita, si salutare cordiala din partea multimei, provocă pre candidatulu se-si desfasiure program'a sub ceriulu liberu si in apropiarea locușului lui Ddieu, spunendu-se totodata candidatului, că desii in densulu numele Mocioni ni este destula garantia pentru una programa, salutaria națunei noastre, desii luptele cele admirabile a tenerului barbatu din diet'a trecuta in cau'a naționala ni sunt garante duple in densulu si pentru viitoru, dar candu multimea si acum'a rōga pre candidatulu pentru desfasiurarea programei, eugeta că prin acăsta corespunde unei recerinti a timpului. — Dlu candidatul cu o reciila stoica, si in nisice spresiuni petrundietorie si desfasiură si acă program'a, căre precum era de asceptat, fiindu ceea a conferintei dia Temisióra, fu prima pre catra alegatorii lui cu aplause frenetice; dar nu numai pre alegatorii ii despuse cuventarea dlu Alessandru Mocioni la aplause frenetice, ci insisi neromanii adunati ca se veda si se auda pro vestitulu d. Mocioni, nu potura a nu-si esprime admirarea loru pentru liberalitatea principiilor desfasiurate, precum si de talmacirea cea inspiratorie de incredimentu si de linisire ce o dede dlu candidatul programei sale si fatia cu neromanii, pre cari contrarii nostri ii sparia cu periculositatea principiilor Mocioniane.

Dupa finirea cuventarii, dlu candidatul

intră in medilocalu multimei spre a se poté areta si mai bine celor ce l'asceptau.

Serbarea intimpinarii o incheia una se-renda compusa de unu conductu grandiosu de tortie la carea orasienii, cu vecinii tierani, de asemene insufletiti, rivalisau in ducerea flamurilor naționale si a tortielor.

Momentositatea acestei serbari o redică cuventarea rostita de elocintele oratore dlu Iosifu Joanneseu, carea cuventare pre langa aceea, că a fostu unu respunsu nimeritul la desfasiurarea programei candidatului intimpinat, si-are insemenata sa si de dupa spiri-tulu ei celu promulgatoriu de amore reciprocă pentru tota poporale conlocuitōrie din patria, la carea cuventare respusne érasi candidatulu in modulu seu celu atatu de admirat.

O privire facuta preste miscareaserbato-reasca de astadi, ni constata cumca astfel de adunare popurala, anca din anul 1848 in Lugosiu n'a mai fostu: căci acă multimea nu se mai potu numeră dupa sute, ci dupa mihi de omeni de asemenea insufletiti, si ce ni ser-vesce de cea mai mare bucuria si mangaeare este ordinea cea buna, si portarea solida ce o pastră publicul român adunat, dandu dovedi depline de o adeverata maturitate politica. — Tota miscarea acăsta serbatorésea desigur fi că a fostu pandita de organele politiale, dar condusa a fostu de unu comitetu naționalu constatatoriu din 3 membri, cari nu cu negiaculu, nici cu chiamarea oficioasa, ci cu in-credere si cu amore ce o au la publicul român o condusera in ordinea cea mai buna, pe cari 3 membri numindu-i: adeca dlu doctorante Vasiliu Petrica, si dd. cetatieni Ioane Popu si Vasiliu Onea, nu potemu a nu li esprime si loru recunoscatoria multumita din partea publicului român.

Temisióra, 1 martiu st. n.

† (Congregatiunea comitatensia in cau'a alegatorilor de deputati.) Dupa publicarea rescriptului regescu prin carele se conchiamă diet'a venitōrie pe 20 aprilie, se conchiamă si congregatiunea comitatensia pe diu'a de astadi, la o intrunire straordinaria, cu scopu d'a luă cunoștința despre numitul rescriptu si d'a difige diu'a alegatorilor in comitat.

Scopulu acestei intruniri dara, luandu-lu cum ar trebui se fie, nu este de ceva importantia straordinaria; cu tota astea cauta se ne minunămu de resultatulu ei, ca de unu colosu adeveratu si cu elu avemu se numerămu cu o rana mai multu in drepturile poporului si in libertatea publică din Ungaria.

Se audim! Deschidiendu-se siedinti'a, se dede cetrei rescriptu numitul, dupa cetere tota mersera pe rondu si se decise cain comitatulu intregu, in tota cercurile lui de alegere alegorile se se faca intr'o di, anume in 18 l. c. Ce va se dica, si ce se nisuesco prin acăsta decidere a majoritatii? judece fie-cine!

Dupa astea, cam la finele siedintiei unu membru din partit'a opuseniunala, bagu séma bietulu a cugetatu că are dreptu, se scola cu profunda umilitia, si rōga congregatiunea se decida, cumca diregatorii comitatensi, si in deosebi cei din cercuri, se se retiena si se nu influintizeze alegorile; si aduse totu odata

esemplu cum judele cercualu de la Lipova (?) Tormassy s'a dusu in satulu S. cu persecutorii sei si a ruptu flamur'a partitei oposiunale, punendu in loculu ei, cu tari'a, flamur'a candidatului guvernamentalu. Aretă mai departe vorbitorulu cumca poporul se sente forte vatematu si scandalită in desconsiderarea drepturilor sale, in catu satenii sunt toti infiorati, si candu vedu cate pe vre unul din judii si juratii cercualu, striga in fatia; „Éca telharii că éra vinu se ne belésca!“

Dar vai de bietulu omu, că nu numai că-lu innecara cu sgomotu, ci mi ti-lu frecara toti din tōte partile, fara se caute că si densulu este magiaru, si cumca propunere lui este justa si nevinovata. Ba nu fu neci atata destul! Se infocă dlu vicecomite I. S. Ormos, carele presiedea intrunirei, fiindu că dlu Kutterer alias Murányi este bolnavu ca totu de una, si se apucă cu o patima si inversiunare nepresupusa de la unu barbatu cultu si de politica, insultă formalu pe toti neguvernamentali, era pe romani si serbi nu-i numia de catu atitatori, conturbatori, si cumca ei nu nisuescu de catu se faca statu in statu si se derime imperati'a si in deosebi „magiarzorsagulu loru“ celu mare si poternic de gloria ce au reversat a supra-i honvidii. Conferintia romanilor din Temisióra i frecă buzele, incatul din gura-i esau mai multe spume de catu sudalme a supra ei. Si la fine, pote fi că n'a mai potutu, propuse dsa insusi, cumca dirigectorilor comitatensi nu numai se nu li se oprăscă intrevenirea, „ci chiar se li se impuna ca detorintia a sparge cu armele tōte cluburile si comitetele romanesce din comitatul si se nu lase a fi alesi de deputati altii, de catu numai barbati de partit'a guvernului.“ Care propunere se si primi prin majoritatea voturilor urandu din tōte partile: „Eljén, si éljen!“

Poftim, dlu Ormos este barbatu inteleptu si de politica, cu „sange rece;“ si doresce fericirea tierii si egala indreptatire, precum o doresce din inima si guvernului tierii.

— De mi-ar fi permis a me apropiā cu o intrebare de Mari'a Sa, — l'aslu intrebă: „Ore unde am ajunge daca poporul celu „ostoba“ (tantalau) s'ar luă dupa mintea M. Sale? Daca M. sa poruncescă ca 4—5 persecutori se rapescă cu arm'a dreptulu alegatorilor, ore miile de acestia n'au dreptu se-si apere drepturile loru? si cari ar fi urmarile daca fortia ar dă ansa la fortia? — judece M. Sa despre acăstă, candu va fi singuru; parintele Murariu si dlu Ratiu vor fi buni se-i splice intrebarea mea. Nu potu incheia fara se nu amintescu cumca dlu Ioane Missiciu a castigatu stim'a tuturor'a ca barbatu liberalu, pentru lupta ce o suportă fatia cu dnii deákisti in acăsta conferintia. A castigatu satisfactiune tuturor'a dicendu că „si de pe scaunulu presedintelui vorbesce inversiunarea si patim'a.“ Si adeverat este, că asiā se fostu. Dlu Ormos nesminutu va cugetă cumca romanii teti tremura, pentru că s'a maniatu dlu vice comite (Ha, ha, ha, hal s'a maniatu Mari'a Sa Ormos. Red.)

Siria 3. Martiu 1869.

(Miscarile electorale in cerculu alegatoriu Siria:) Diu'a de astadi a fostu un'a dintre serbatorile constitutiunale.

se-i indegetămu asociatiunile (intrunirile, reunii, adunarile publice.)

Noi traimu in timpulu telegrafelor si drumurilor de feru, candu se impartasiesc ideile cu rapediunea cugetelor si se transportă cu iutiela minunata, si vediendu noi că poporul nostru e remas in cultura, si că a verba sa devine pe incetu in manile strainilor mai naintati, si cu deosebire vediendu că acesti straini, daca poporul din intemplantare cade in nevoi, storci de la densulu procent de la 48 pana la 300 si in unele casuri chiar tocma preste 800, credu că noi chiar intru interesulu nostru propriu, suntemu detori a inflantiă prin inflantiă nostra in fie-care comună, cate o societate de bani, sub nume de „bank'a poporului“ din care se se ajute cu procente moderate ori-care locuitoriu, daca ar veni vre o data in lipsa neprevedinta; primindu-se de membri toti locuitorii comunali onesti si majoreni, căci prin acăsta am cuprinde totu terenul strainisnului, si am emancipă pre poporu cu medilocacele lui proprie, si l'am radică din starea sa imbrancita, naliandu-lu,

la demnitatea sa naturala. Deci, cu incuviintarea DV'ostre, voi se compunu, pana la venirea adunare pastorală, unu proiectu de stătute, carele pentru uniformitate se-lu discută in grămău; si apoi se ne nevgim a-lu aplică in tota comunele acestui tienutu, si de se va poté se se aplice chiar in ti'er'a intréga.

Precum societatile bancarilor, incepute de tempu mai indelungat, cugeta di si nōpte a impreună popora si națiuni, felurite tieri si mări, precum prin poterea insotirilor literarie se respondesc scientie in loculu intunericului, astfelu si noi prin asemenea societati vom tinde a respondi luminarea si fericirea poporului in loculu nesciintie si miseriei ce l'apăsa.

Scimus că pamenturile cele mai roditore ce le avemu in acestu tinutu zacu in starea cea mai primitiva, pline de musinioie in loculu pomeloru ce le-ar poté produce. Scimus că fereste mai multor locuitori din comune avute sunt imbracate cu burduhuri. Scimus că pamenturile in ti'er'a sunt fructuțioare, cresc chiar si papusioiu italiano precum au

doveditu incercarile. De unde dara miseria? Din lene si nesciintia! Spre delaturarea acestor relevi ni trebuiece o societate economică in Cernăuti, cu caracterul naționalu romanescu, carea se aiba feliale in tota comunele din tiéra si se stee in cea mai strinsa legatura cu acestea prin o foia septemanala scrisa in stil popularu si destinata pentru mas'a poporului carea se tractează alii interesu din punctu de vedere practic in articule scurte, si de se va poté, se fie scrisi din tota tinuturile.

Asta foia, de s'ar cef in tota dominicale si serbatorile, in scola său in cas'a comunala de catra preotu, invetitoriu său notariu, naționala poporului esitu in satu spre petrecere, ar poté desceptă interesulu, si a-i dă alta dreptiune. Asiā l'am poté scapă de inecare in povoioiu concurentie straine, si am poté sta in concertu si cu poporale cele mai naintate.

Conchidu dara că progresulu naționalu va luă unu sboru daca vom avea:

I. Scola popurala, cu invetiamantul oblegatoriu pentru toti pruncii de ambe-

le secse, fora abatere, si in Campulungu o scola normala;

II Daca vom infinită prin influența noastră in tōte comunele ce le pastori-mu, cate o banca popurala, din ale cariei venite curate, afara de cuvenitele 5%, se sustinem pre pruncii cei mai talentati la scolele cele mai nalte.

III Daca vom infinită in fie-care comună societati filiale economice, care se fie supuse uneia centrală națională din Cernăuti, carea din urma prin organulu ei: foia septemanala scrisa in stil popularu in articuli mici destinati pentru mas'a poporului, si tractatori de ale lui interesu vitale se stee cu acestea in cea mai strinsa legatura.

Acestea si numai acestea ni potu mantuif poporul nostru de nesciintia, lenea si beti'a lui, lu potu pune in stare se tienă concurentia cu strainismulu ce se imboldiesce in ti'er'a noastră spre daun'a elementului patriotic, lu potu naliatia la demnitatea sa ce-i daruit'o Ddieu spre binele națunei, bisericei si a patriei.

Ne convinseram si asta data deplinu ca poporul romanu neci catu nu e nepesatoriu catra caus'a sa nationala — precum lu caracterisiza unii, ci tocmai posiede tot'e acele virtuti romanesca, cari au castigatu strabunilor nostri acelui renume mare in istoria.

Il. Sa candidatulu de ablegatu alu acestui cercu Antoniu Mocioni, amesuratul dorintie comune a venitul astazi in medilocul alegatorilor sci, a reporta despre activitatea dietei trecute, si desclinitu despre comportarea in cestiunea de nationalitate.

Demanetia la 9 ore, insocitu de Ioane P. Desseanu, Emanuil Missieciu, Ioanu Papu (advocatu) Ioane Goldisiu, si Petru Petroviciu in trei carete cu standardu pre catu de frumosu pre atata de colosalu, — caruia se parea ca si ventulu i favoresce — pleca de la otelelu „crucea alba” din Aradu, si sosindu la Sambeteni, numai decat se observa de catra Cuvinu o grupa de calareti cu standarde nationala, cari ajungendu la trasura in care siedea Il. Sa cu d. Desseanu, o incungurara cu eschiamari entusiastice de „se traiesca.” Unul dintre calareti bineventata pre Il. Sa. in numele locuitorilor din Cuvinu si alegatorilor din Covasintiu; apoi plecara impreuna cu trasurile mai departe catra Cuvinu — cantandu o cantare occasionala:

„Frundia verde de sacara
Aidati, frati, s'allegem era
Pe Mocioni din Banatu,
Se ni fie ablegatu,
Nu ni treba renegatu
Ci romanu adeveratu.” etc.

Nainte de a sositi in Cuvinu, la calea ferata fu intimpinat Il. Sa. de o multime de poporu din Cuvinu si Covasintiu, de a careia urari entusiastice si pusicatori resunau promotoriul. Poporul era condus de intelectuali comunelor respective, dintre cari in numele locuitorilor din Cuvinu preotul Simeon Popescu, era in numele alegatorilor din Covasintiu preotul Dimitrie Pappu bineventata pre Il. Sa. dandu cele mai viu spre-si bucurie ce a stirmato sosirea Il. Sale.

Dupa ce Il. Sa. respunse la ambele cuestionari, descoperindu cu cunste putine dar bine nimerite scopulu sosirei sale, apoi mai vorbi si Desseanu cu cunoscuta i elocintia. Amendoi fusera adeseori intrerupti de entusiastice strigari „se traiesca.” Conductul astfelui inmultit porti catra Cuvinu. Cu trecerea prin opidulu Giorocu se inmultis si mai tare prin intimpinarea unui banderiu nationalu bine

disciplinatu din Siri'a, sub conducerea zeloului nationalistu Nicolae Caba.

Acestu conductu insotindu suit'a ablegatului nationalu, se incinse de a lungulu promotoriului in catu ochii liberi nu poteau strabate pana la inceputulu si sfarsitulu multime de trasure si calareti; cari apoi, dupa ce s'a opritu in Covasintiu la cas'a comunala, pentru vre cateva minute, unde Il. Sa. fu intimpinat totu cu acela-si entusiasmu din partea popului adunat, pleca mai departe catra Siri'a (Vilagos); — la a careia margini conductul si mai tare se inmultis prin insotirea reprezentantilor celor'a latte comunitati din cerculu alegatoriori cari l'acceptau cu calareti si mai multe trasuri.

Despre decurgerea solenitatii acesteia in Siria, pentru care e menita mai multu timpu si spatiu, si cu deosebire despre bineventarea Ilust. Sale ablegatului candidatul din partea poporului prin preotulu Nicolae Beldea, — precum si despre credeul politiciu alu Il. Sale, nu altcum si despre banchetul tienutu in ospetaria din locu — din lips'a timpului vom incunoscinta pe cetitori la cea mai de aproape ocasiune.

Aristide si Curtius.

Aradu, in 4 martiu.

(*Miscari electorale.*) Estimpu s'a inscris alegatori mai numerosi de catu la alte alegeri.

Tinerea alegatorilor de deputati dietali'sa otarit u pe diu'a de „18 martiu n. 1869.” S'a alesu pentru tot'e siese cercuri electorale comisiunile pentru indeplinirea alegatorilor, si anume Romanii sunt bine reprezentati in comisiuni.

VARIETATI.

= *Indreptare.* In necrologul lui Constantin Hurmusachi ciseram din sminta c'au-vuta numai o sora. Adeverul e c'au-vata doua surori ved. principesa Sturza de carea pomiriamu si domn'a baronesa Eufrosina' sofra'dlui Petru Petru, mam'a poetului D. Petru cunoscutu oo. nostri cetitori. Ne-am ingrigit u se capetam pentru foisor'a nostra o biografia activului nationalistu repausata.

= *Ispani in loculu preotilor.* Ni se serie ca in comun'a F. din cottulu Temisiului,

instalandu-se preotulu D. M. dupa datina trebuia se fie de fatia comisariulu eppescu, comisariulu politicu, si preotii cu invetiatorii din prejuru. Comisarii fura de fatia, dar in locul colegilor sei preoti, instalatulu a invitatu pe ispanii, casnarii, jagherii si alti beamteri dominali de alui Sina, totu slovacii si nemti magiarisati. Comisariulu eppescu rss. I. T. s'a uimitu de societatea in care a cadiutu, era preotii din juriu se intrabia: daca instalatulu, dupa asta semne, promite a li fi unu bunu sotiu in vi'a Domnului?!

= *Prè multu din zelu de aliantie.*

De langa Versietiu ni se serie ca dupa alianta romano-serbesca, preotulu V. O. din M. voindu se arete catu tiene la dens'a, si-puse de cugetu se infinitie in parochia saromana, o filiala de parochia serbesca. Dar de unde se iee serbi caci parochianii toti se tien de romani? Dede S. Sa prin protocole dora va fi gasit atare nume serbescu, numai unul i trebuiecesc, caci scie ca tres faciunt collegium, apoi are dejau in casa o servitorea serbesca de spre care se spera ca va avea valoarea de duoi.

= *Din institutulu teologicu din Aradu.* s'a eschis mai anu unu teneru, care estimpu fu erasi primitu in institutu. Acesta ni-o spune unu corespondinte ca dovenda ca institutulu e in decadentia. Dar nu e dovenda de ajunsu, pot se fie si contrariulu ca: respectivul teneru, de anu pana estimpu s'a mai imbunuitu.

= *O scena din miscamintele electorale.* In cerculu Aradului Nou sunt numai 9 comune romane si serbe dintre 20 ce numera acelui cercu. Deci vediendu romanii si serbii ca nu potu reesi cu candidatul de alu loru, s'an contielesu — precum ni se serie din Monostoru — se voteze cu stang'a pentru ca se pota loviti pre deakisti. De aceea, candu veni candidatulu deakistu in Monostoru d. Röth László, n'a potutu adunat pre nimene in jurulu seu ca se-i spuna program'a politica. Candu veni candidatulu din stang'a Kövér Gábor, romanii lu primira cu mare alaiu, mai venira si ungurii din comun'a vecina Mallatu si asi'e lu pretreccau pe candidat in fratiate de la o comun'a la alt'a.

= *Contrarii nu ne potu sfasiá pururea.* In „Ung. L.” d. Cimponeriu dechira ca nu primește candidaturu in cerculu Moravietiei, carele si are dejau candidatul nationalistu.

Concursu. pentru ocuparea statiunei invetatoresci din Cusisiiu. Salarialu anualu e 6 cubule de grâu, 2 cubule de curudiu, 6 orgii de lemn si 84 fl. v. a. Cei ce dorescu a ocupă acesta statiune, se predee subscrisul pana la finea lui martiu n. a. c. recursele loru provediute cu documentele necesarie si adresate ven. consistoriu de la Aradu.

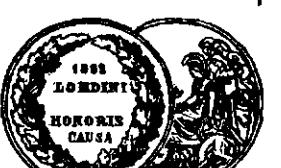
Beișiu. 10 martiu 1869.
(1—3) Georgiu Vasilieviciu, m. p. protopopu si inspect. dist. de scole.

Cursurile din 5 martiu 1869 n. sér'a
(dupa arstare oficiale.)

	bani	marf.
Imprumutele de statu:		
Dator'a statului 5% unif. interese in note	63-25	63-35
" " " argintu	70-80	71-
" contributionali	98-25	98-75
" noue in argint	63-60	63-60
Cele in argint d. 1865 (50 franci)	78-	79-
" metalice cu 4%	58-50	56-
" " 4%	49-75	50-25
" " 3%	37-25	37-75
Efecte de loteria:		
Sortile de stat din 1864	126-90	127-10
" " 1860 1/4 in cele intregi	98-30	98-50
" " 1/4 separata	102-	102-50
" 4% din 1854	90-50	91-
" din 1839, 1/4	199-	205-
" bancile de credet	164-80	165-20
" societ. vapor. dunarene cu 4%	96-	97-
" imprim. princip. Salm à 40 fl.	41-50	42-
" cont. Pálffy à "	34-50	35-50
" princ. Clary à "	37-	38-
" cont. St. Genois à "	33-	33-50
" princ. Windischgrätz à 20	22-60	23-
" cont. Waldstein à "	24-50	25-
" " Keglevich à 10	15-50	16-50
Obligatiuni desarcinatore de pamant:		
Cele din Ungaria	78-50	79-
" Banatul tem	77-60	78-
" Bucovina	71-25	72-
" Transilvania	75-75	76-26
Actiuni:		
A banci nationali	733-	734-
" de credet	300-30	300-50
" scont	804-	807-
" anglo-austriace	283-50	285-
A societati vapor. dunar.	633-	634-
" Lloydului	294-	295-
A drumului ferat de nord	232-25	233-
" " stat	319-50	32-
" " spus (Elisabeth)	178-25	178-75
" " sud	233-20	233-40
" " langa Tisza	227-50	228-10
" Lemberg-Czernowitz-Jassy	85-	183-50
" " Transilvania	160-	160-50
Bani:		
Galbenii imperatoci	5-81	5-82
Napoleond'ori	9-84	9-85
Friedrichsd'ori	10-15	10-25
Souvereni engl.	12-25	12-35
Imperialii rusesti	-	-
A gintala	121-	121-25

Seidlitz-Pulver

de
M. MOLL.

Depositulu centralu de trimitere : Apotec'a la „Storch“ in Vien'a.

Spre luare a minte. Pe fie-care scatula de Seidlitz-Pulver d'alu meu si pe fie-ca din hartiele ce invelesesc dos'a este oficialmente imprimata a mea marca de precautie.

Pretiul unei scatule orig. sigilate e 1 fl. 25 cr. Indrumare in tot'e limbele. Acestu pulbere ocupa fara indoiala antaialu rangu intre tot'e medicamintele pana acu cunoscute de casa, prin actiunea lui straordinaria, dovedita in tare multe casuri; precum multe msi de scisorii de recunoscinta ce le avemu din tot'e partile a marelui imperatasi adeverescu ca s'au folositu contra incuiertii, nemistuirei si a oparirei, mai departe contra gârcilor, bblei de rerunchi, de nervi, palpitarii inimii, durerii nervoase de capu, congestiunii de sange afectionilor artritice a membritoru, in fine contra inclinatiunei spre isteria, ipocondria, a gretiei s. a. si a escptuitu vindecare durabila.

Se afla deposito in Bucuresti: la I. Martinovici, la F. Ovesa; in Botosani: la I. Schmelz, apotec. in Galati: la apotecarii M. Curtovich si I. A. Cikovsky, la apotec'a de curte; in Giurgevo: la M. G. Binder; in Ibraila: la apotecarii S. R. Petsalis si Dr. C. C. Hepites, la A. Frischmann, apotecariu; in Iasi: la A. Jassinski; in Rusineu: la J. Mohos.

Prin firmele de susu se poate inca procuru

Adeveratu oleu de ficatu de chitu.

(Dorsch-Leberthran-Oel).

Soiulu celu mai curatul si folositorul de untura medicinala din muntii Norvegiei.

Fie-care butelia, pentru a se deosebi de alte sciori de unsori din ficatu, este provedita ca marca mea de precautie.

Pretiul unei butelie intregi, cu indrumare 1 fl. 80 cr.; o 1/4, de butelia 1 fl. v. a.

Adeveratulu oleu de ficatu de chitu se folosesc cu celu mai bunu rezultat la boli de peptu si de plamani, la srofule si rachitis. Vindecarea mai incehite boli reumatice si de podagra, precum si esanteme.

Acestu soiu carele este mai curatul si folositorul intre tot'e oleurile de ficatu se castiga prin cea mai ingrijitora adunare si alegere de chiti (dorschfisch), inse fara nici unu felu de procesu chimic „de ora ce fluiditatea din stiel'a originala se afia in toamna in acea stare primitiva, slabita, precum a esitui nemedilocitu din man'a naturei.”

A. MOLL, apotecariu si fabricant de produse chimice in Vien'a.

38 12-12

Depositulu celu mai mare de Orarie cu pendulu (Pendeluhren) fabricate proprie

ou garantiate doi ani.

a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.

" totu la a 8. di, 16, 17, 18, 19, 20, 22 fl.

" se bata la ora si 1/2, 30, 33, 35 fl.

Reparaturile se facu catu mai bine; in scaricare din strinatate se efectueaza cu cea mai mare probabilitate competitiva antecepitive, ori posticipante de la posta; ce nu convine se primesc schimbi. Orarie, auru si argintu se primește in schimbi cu preturiile cele mai inalte.

Trimitendu-mi-se pretiul ori ca se primește la urma de la posta, trimitu si in strinatate orarie, pentru a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.

Depositulu celu mai mare alu orarielor parisiene de bronsu, cu preturi fiori

a se trage se repeteaza la patrariu si la ora 48, 50, 53 fl.

Regulator la luna 28, 30, 32 fl.

Inpacatarea pentru unu orariu d'acestea 1 fl. 50 cr.

Reparaturile se facu catu mai bine; in scaricare din strinatate se efectueaza cu cea mai mare probabilitate competitiva antecepitive, ori posticipante de la posta; ce nu convine se primesc schimbi. Orarie, auru si argintu se primește in schimbi cu preturiile cele mai inalte.

Trimitendu-mi-se pretiul ori ca se primește la urma de la posta, trimitu si in strinatate orarie, pentru a se trage in fie-care di 9, 10, 11 fl.

Depositulu celu mai mare alu orarielor parisiene de bronsu, cu preturi fiori

Editoru: Vasile Grigorovici.

In tipografia Mechitaristilor.

Redactoru respundatoriu: Giorgiu Popa (Pop).